SPECIAL Infernul de la Ploiești. 80 de ani de la cea mai mare pierdere înregistrată de aviația americană

Maria-Alexandra Mortu

Publicat: 29.07.2023 20:25 Ultima actualizare: 29.07.2023 22:05

După aproape un an de pregătire, americanii simțeau că este momentul să dea o lovitură dureroasă Germaniei naziste, prin bombardarea rafinăriilor de la Ploiești. Românii însă știau care avea să fie mișcarea strategică a armatei americane și, la fel de bine, știau că aveau să fie subestimați.

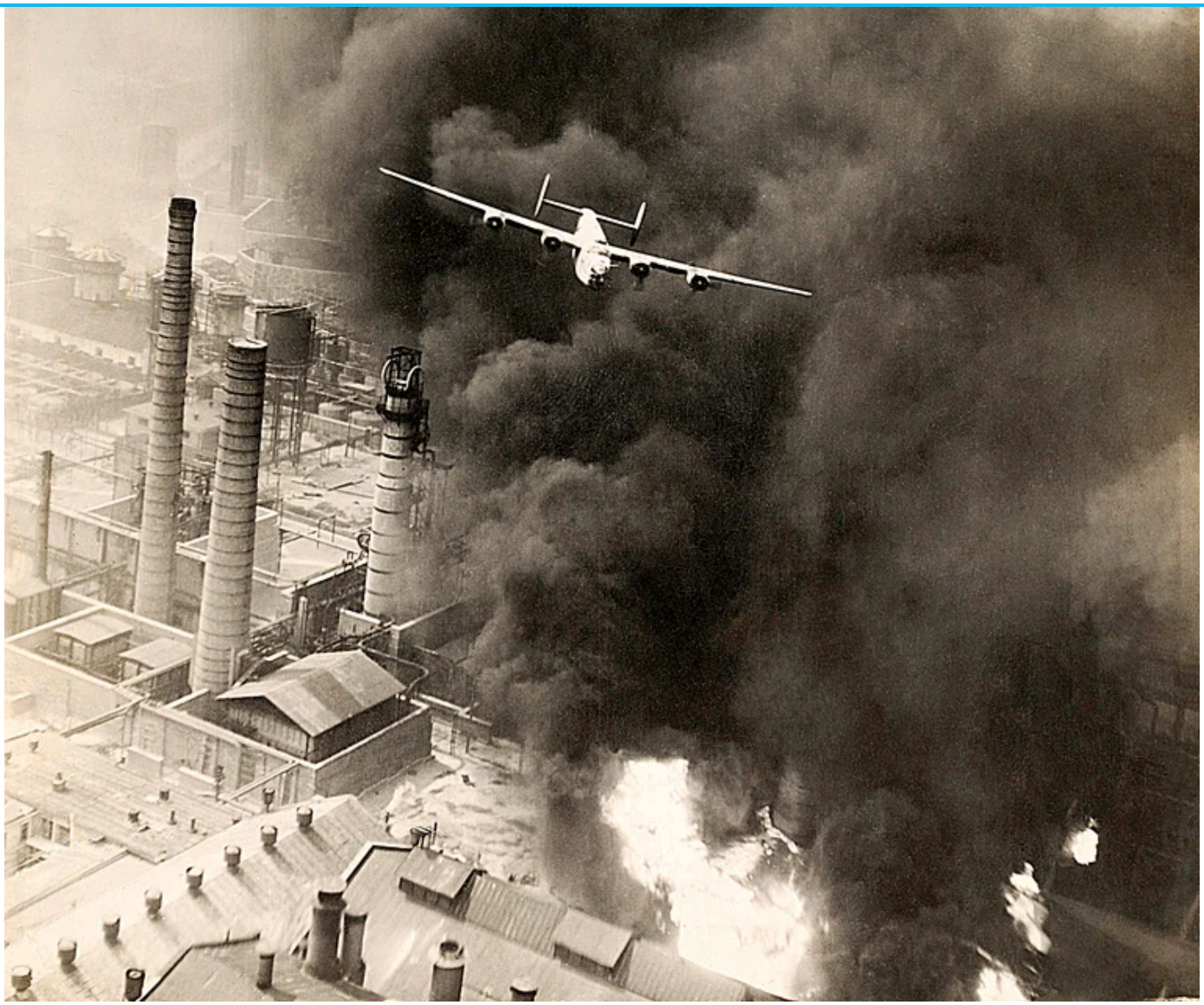

Ținţele bombardamentui din 1 august 1943 erau rafinăriile din Ploiești. Foto: Getty Images

31 iulie 1943. România urma să fie ținta a ceea ce se plănuise a fi unul dintre cele mai mari bombardamente aeriene ale Statele Unite ale Americii din Al Doilea Război Mondial. Ploieștiul sau „rafinăria lui Hitler" era o țintă sigură pentru aviația americană care avea misiunea de a distruge rafinăriile din zonă și astfel să destabilizeze planurile dictatorului nazist. În fapt, Ploieștiul avea o importanță vitală pentru planurile de dominare ale lui Hitler, întrucât producea 60% din țițeiul de care avea nevoie Germania.

Ploieştiul, „o ţintă virgină"

declanșarea conflagrației mondiale, orașul devine un element-cheie pentru Germania nazistă, care era săracă în astfel de resurse. *„România avea din abundență țiței de înaltă calitate și satisfăcea cererea mare de păcură, lubrifianți și benzină cu o valoare octanică ridicată a mașinăriei de război naziste. Rafinăriile din Ploiești produceau zece milioane de tone de petrol în fiecare an, inclusiv 90-Octan, combustibil de aviație care era considerat de cea mai înaltă calitate în Europa"*, menționează Robert J. Modrovsky în volumul „1 August 1943 - Today's Target is Ploiești: A departure from Doctrine". „Pivotul puterii germane", așa este considerat Ploieștiul de către Winston Churchill, premier al Marii Britanii în perioada războiului. Importanța orașului este de netăgăduit pentru planurile Axei, astfel că devine o țintă imperioasă pentru Națiunile Unite. Se pare că inclusiv Hitler crede că prejudiciul ar fi fost ireparabil dacă rafinăriile din Ploiești ar cădea.

În august 1942, președintele american Franklin Roosevelt solicită o analiză a forței aeriene şi descoperă că pentru a lansa o ofensivă aeriană împotriva Germaniei are nevoie de sprijin britanic și începe demersurile pentru a crea o forță aeriană combinată alături de cea a Marii Britanii. Astfel, Forțele Aeriene ale Armatei Statelor Unite (USA Air Force) urmau să se ocupe de bombardarea unor obiective de precizie desfășurate pe timpul zilei, având o tradiție de peste 20 de ani în astfel de raiduri, iar Forțele Aeriene Britanice (Royal Air Force) de bombardamente nocturne asupra unor ținte mai mari (ca suprafață).

Câteva luni mai târziu, în ianuarie 1943, la Casablanca, președintele Roosevelt și prim-ministrul Churchill, precum și șefii lor de Stat-Major, aveau să întâlnească pentru a semna Directiva Casablanca. Potrivit acestui document, scopul ofensivei aeriene împotriva Germaniei era de *„a pune în aplicare distrugerea progresivă și dislocarea armatei germane, sistemului industrial și a celui economic, precum și subminarea moralului poporului german până în punctul în care capacitatea lor de rezistență armată să fie slăbită fatal"*, relatează Haywood S. Hansell Jr. în volumul „The Air Plan That Defeated Hitler". În urma presiunii din partea liderului sovietic

„Soapsuds“ sau „Tidal Wave“

Chiar dacă piloții USA Air Force erau și în bombardarea de la mari înălțimi, misiunea de la Ploiești avea să fie una aparte, iar rezultatele... neprevăzute pentru Aliați. 178 de bombardiere grele B-24 Liberator urmau să decoleze din Benghazi, Libia, pe 1 august 1943, având o țintă clară: „rafinăria lui Hitler“. Piloții care participă la acest raid făceau parte din cinci grupuri de bombardiere B-24, două având sediul în Africa de Nord (Grupul 98 și Grupul 376) și trei aduse aici din Marea Britanie (Grupurile 44, 93 și 389). Se pare că inițial misiunea avea numele de cod „Soapsuds“, schimbat ulterior în „Tidal Wave“, fiind pusă în aplicare de a VIII-a și a IX-a Forță Aeriană, aflate sub comanda generalului-maior Uzal Ent, cea din urmă fiind responsabilă pentru desfășurarea raidului. Cu un an înainte de începerea Operațiunii Tidal Wave, în iunie 1942, asupra Ploieștiului avusese loc un raid cu doar 12 avioane, sub numele de Operațiunea HALPRO („Halverson Project“, inițiat de colonelul Harry Halverson). Chiar dacă atacul a produs puține daune, Aliaților li s-a confirmat încă o dată importanța pe care o are Ploieștiul în mașinăria de război a lui Hitler.

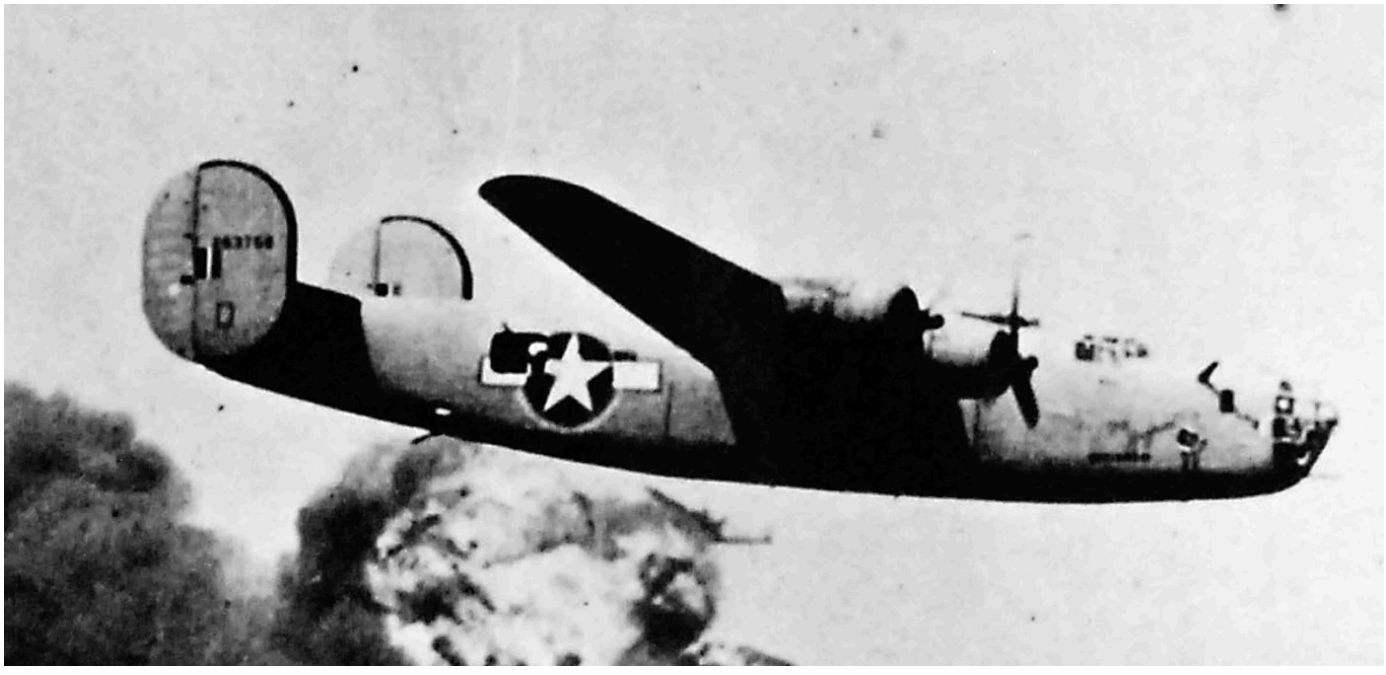

SUA avea o istorie de peste 20 de ani în bombardamentele de la mare înălțime

bine apărat loc de pe pământ. Germanii aveau mii de tunuri antiaeriene în jurul câmpurilor de țiței și două Messerschmitt 109 (n.r. – avioane de vânătoare germane) se aflau pe aerodromul din Mizil", se mai precizează în volumul de amintiri citat. De cealaltă parte, apar divergențe majore între mai-marii aviației militare americane care trebuie să ducă misiunea la bun sfârșit: generalul maior Uzal Ent îi ceruse generalui Ira Eaker (comandant al celei de-a VIII-a Forțe Aeriene) să li se permită să atace Ploieștiul de la altitudine mare, însă cel din urmă refuză.

„Ent credea că, din cauza numărului mare de tunuri antiaeriene și puterii de luptă, bombardierii ar fi intrat într-o misiune sinucigașă dacă ar fi zburat atât de mult la o altitudine normală și ar fi fost țintele perfecte pentru neînvinsele Luftwaffe (n.r. – Forțele Aeriene Germane) și tunurile de la sol. Germanii aveau tunuri antiaeriene montate până și pe vagoanele de tren care treceau prin rafinării la aproape aceeași viteză precum bombardierele de deasupra pentru a putea trage în ele", mai relatează Andy Rooney în volumul memorialistic. În cele din urmă, decizia este luată: bombardierele vor zbura la o altitudine nu mai mare de 30 de metri, chiar 15 dacă se poate, deși unele coșuri de fum au peste 60 de metri înălțime. Misiunea este una majoră: peste 1.700 de aviatori trebuie să atace nouă rafinării considerate puncte-cheie, totul într-un zbor ce însumează dus-întors peste 3.800 de kilometri.

Surpriza pregătită de Antiaeriana Română

Cele 178 de echipaje, totalizând 1.751 de oameni, pornesc spre România pentru a face un raid asupra Ploieștiului, misiune ce avea să fie cunoscută drept „Duminica Neagră". Probleme apar de la început pentru soldații americani, încă dinaintea săvârșirii atacului propriu-zis: un avion din Grupul 98 se prăbușește imediat după decolare, un altul pică în Marea Mediterană, iar apoi 15 avioane părăsesc misiunea din cauza problemelor tehnice. De asemenea, americanii întâmpină și erori de navigare atunci când comandantul-lider de formație al Grupurilor 93 și 376 ordonă un viraj prea devreme și Liberatoarele încep să se îndrepte spre București, nu spre Ploiești, unde sunt întâmpinate de altă Antiaeriană. Unii dintre piloți își dau seama, dar liderul de formație are radioul oprit (inițial, se stabilise tăcerea radio) și nu poate fi anunțat de grava eroare pe care tocmai ce o făcuse. Însă unele grupuri de avioane ating ținta și bătălia începe.

Citeşte şi: Americanii au dat uitării bombardamentul de la Ploieşti, din timpul celui de-al Doilea Război Mondial

În defensivă, forțele române știu ceea ce urmează să se întâmple, iar relatările generalului (r) Teodor Temelcu (sublocotenent în 1943) sunt revelatoare: *„Prima luptă cu bombardierele americane am avut-o la 1 august 1943, care a căzut într-o zi de duminică. Era o frumusețe de zi, cu soare. Dar pentru noi, cei care eram în dispozitiv, nu era zi liberă. Bateria era permanent asigurată pentru tragere*". Forțele

informațiile au început să curgă de la Centrul de informare de la Pauleşti".

„Americanii au venit zburând la altitudine foarte joasă. Au coborât imediat după ce au trecut Dunărea. Chiar dacă radarele nu le-au mai putut urmări", continuă generalul (r) Teodor Temelcu, *„cercetașii din zona de sud a țării ne informau că avioanele zboară jos. Știind acest lucru, noi ne-am reglat focoasele proiectilelor să facă explozie la o distanță de 1.000 de metri de la plecarea din tun"*.

Aliații au pierdut în urma bombardamentului peste 50 de avioane B-24 Liberator. Foto: Getty Images

Forțele Aeriene Române sunt pregătite și îl așteaptă pe americani cu o mare surpriză, întrucât nu știu faptul că fiecare baterie de tunuri de calibru 88 mm avea și o secție de trei tunuri de calibru 20 mm, ceea ce s-a tradus într-o defensivă de proporții: *„Noi nu am fost luați prin surprindere de acest atac, care a avut loc dinspre vest spre est. Dar a fost acel moment unic ca tu, fiind la tun, și trăgând în avion, să-l vezi pe mitraliorul de pe bombardier cum trage în tine, iar din afetul tunului ricoșau cartușele. Era un adevărat spectacol... de la țeava tunului la bombardier erau sub o sută de metri. Dar totul se întâmpla în fracțiuni de secundă, pentru că viteza lor era foarte mare. (...) Avioanele defilau foarte repede prin fața bateriei și trebuiau trimise cât mai multe proiectile din cel mai scurt timp. Așa a fost la 1 august 1943"*, își încheie generalul relatarea.

După încetarea raidului, cifrele sunt colosale pentru singurul bombardament la altitudine joasă condus de Aliați: 308 – uciși și dispăruți, 208 militari americani devin prizonieri de război în România, Bulgaria sau sunt internați în Turcia. De fapt, 70 de răniți devin prizonieri în țara noastră. Totodată, aeronavele care se întorc în Libia transportă și ele 54 de răniți. *„În România, 15 militari români și germani au fost uciși, iar 48 au fost răniți. Din nefericire, 80 de civili români au murit, majoritatea în urma prăbușirii accidentale a unui B-24 care a lovit închisoarea pentru femei din Ploiești; au fost rănite în acest incident 170 de persoane. Pierderile de echipament militar ale românilor și ale germanilor au inclus 6 avioane de luptă, 8 tunuri antiaeriene și 12 baloane de baraj"*, mai relatează locotenentul-colonel (r) Terrence G. Popravak în articolul „Ultima misiune pentru avionul Brewery Wagon".

Soldaţii americani şi prinţesa română

Una dintre poveștile cu care au plecat soldații americani din România a fost cea a bombardierului Chatanooga Choo-Choo din Grupul 389, care a aterizat forțat în prundișul Prahovei, la Nedelea, în zona drumului național care lega Câmpina de Ploiești. Din cei nouă oameni de la bord, opt au supraviețuit datorită deciziei bune a pilotului Robert J. O'Reilly.

După mai mulți ani, unul dintre supraviețuitori, mitraliorul Richard W. Britt, își aducea aminte momentele când se afla prins sub greutatea turelei superioare: *„Când m-au scos afară, pielea de pe mâini mi se făcuse mănuşă. Arsesem fără foc. Aveam arsuri de la benzina în care zăcusem aproape patru ore...“*. Britt și-a amintit că o femeie cu trăsături elegante și care știa engleză la perfecție a venit la el și l-a întrebat cum se simte: *„I-am arătat mâinile şi i-am spus că sunt ars. Mi-a descheiat nasturii de la cămaşă şi mi-a privit pielea. Era numai băşici. Au venit nemţii să mă ia. Femeia care vorbea englezeşte ştia şi germana. Iar asta era singura limbă străină în care mă mai descurcam şi eu. A parlamentat, le-a explicat că eram prizonierul românilor, nu al lor, că aveam nevoie urgentă de îngrijiri medicale, dar, până la urmă, i-a trimis la dracu' şi m-a urcat în maşina ei, un «Lincoln» 1937, cu care m-a transportat în viteză la spital, unde doctorii m-au uns şi m-au bandajat... Femeia aceea, cu care am rămas prieten tot restul vieţii, era prinţesa Ecaterina Caragea“*.

Citeşte şi: „Fie lovim Ploieştiul, fie murim încercând s-o facem”

Prințesa Ecaterina Caragea a fost supranumită „Îngerul de la Ploiești". Foto: Getty Images

Copilotul Ernest L. Poulson, bombardierul Alfred A. Romano şi mitraliorul Louis C. Mederios au fugit, cât timp prințesa îl ducea la spitalul din Filipești pe Britt. Au fost prinși însă mai târziu de către nemți și închiși într-un beci. Tot prințesa le-a fost salvarea. *„Am pornit în direcţia munţilor, mergând, ca să nu fim văzuţi, numai prin lanurile de porumb... La un moment dat, am auzit în urma noastră împuşcături. Aveam asupra mea un pistol Colt 45. Ar fi fost inutil să ripostăm. Toţi eram răniți.*

ne-au scos de acolo. Ţăranii ne-au dat pâine, lapte, brânză, ouă, fructe. Nu mai mâncasem nimic de când plecasem de la Benghazi. Doamna aceea ne-a spus că Britt fusese scos din epavă şi dus la spital. Era prinţesa Caragea. Am reuşit să-i strecor în palmă moneda mea de aur, de douăzeci de dolari, pe care o ascunsesem la percheziţie. Mi-a promis că va informa Crucea Roşie Internaţională despre situaţia noastră".

În august 1943, după ce câmpurile petroliere de la Ploieşti au fost bombardate, Ecaterina a cazat în spitale sute de soldaţi şi mai apoi i-a ajutat să fugă din România. De aici, americanii i-au dat numele de „Îngerul de la Ploieşti", dar i s-a mai spus şi „Mrs Blue Cross", datorită uniformei de asistentă în culorile albastru şi alb, cu care era îmbrăcată la spitalul la care îngrijea soldaţi.

Pilotul, mareşalul şi Regina

Unul dintre echipajele care avea misiunea de a bombarda rafinăriile de la Ploiești era bântuit de ghinion încă de la început, fiindu-i desemnat un B-24 botezat „Brewery Wagon", un bombardier cu istoric în probleme tehnice. Avionul pilotat de locotenentul John Dudley Palm este primul avion american B-24 doborât în România în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, iar o parte din echipajul aflat la bord nu supraviețuiește atacurilor antiaeriene și prăbușirii, în timp ce pilotul este

G. Popravak Jr. Dar a doua zi, pe 2 august, are o întâlnire cu totul aparte: Regina-mamă Elena și Regele Mihai vin la căpătâiul suferindului. Se pare că Regina chiar îi solicită doctorului care coordonează clinica privată să îl mute pe prizonierul rănit într-o rezervă, iar la o săptămână după, mai mulţi prizonieri americani răniți sunt duși de la București la Spitalul Regal din Sinaia.

Citeşte şi: INTERVIU Manuel Stănescu, istoric militar: „Americanii au subestimat apărarea antiaeriană din Ploieşti“

Maria-Alexandra Mortu

Citește mai multe despre: ploiesti

EVENIMENTE

Top articole

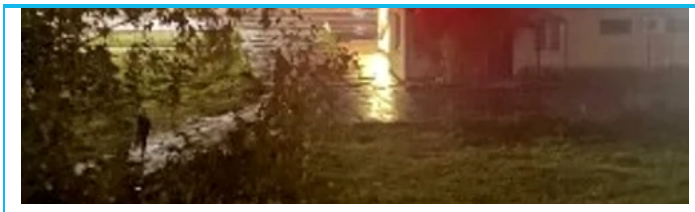

FOTO Ucrainenii au lovit o uzină militară din Rusia cu ajutorul rachetei cu rază lungă de acțiune Neptun 8

RUSIA 8

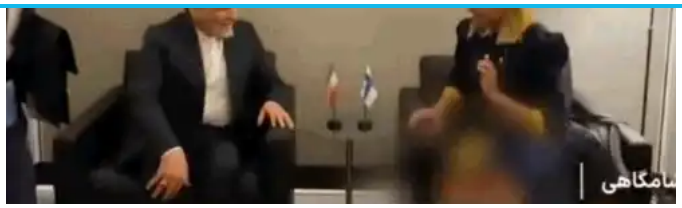

VIDEO Picioarele unor șefe din diplomația europeană, cenzurate pe televiziunea de stat iraniană. „Prima dată am spus că e amuzant” 2

ÎN LUME 2 18:59

Orban bagatelizează survolul dronelor ungare în Ucraina: „Și ce dacă? Ucraina nu e suverană. Fără Occident, s-ar prăbuși” 13

EUROPA 13

Ce mesaj are Maia Sandu pentru Vladimir Putin după interferența Kremlinului în alegerile de la Chișinău 14

REPUBLICA MOLDOVA 14

CLICK.RO

Partenerii noştri

OKMAGAZINE.RO

Traian Băsescu: „Urmașii lui Ștefan cel Mare l-au învățat pe Putin că omenirea a inventat ceva mai...

DIGI24.RO

Presa internațională, despre rezultatul alegerilor din R. Moldova: Pro-europenii câștigă un scrutin crucial

STIRILEPROTV.RO

Zona din România unde ninge ca-n povești. S-a așternut prima zăpadă de anul acesta

GANDUL.RO

METEO. Prognoza ANM pe două săptămâni: Vremea se răcește drastic, la începutul lui octombrie va ploua

MEDIAFAX.RO

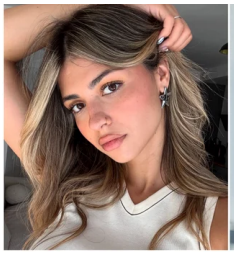

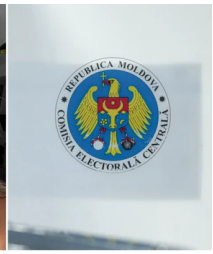

Ce a transmis Irina Manea după alegerile parlamentare din Moldova. Mesajul soției lui Cristi Manea. „N-au...

FANATIK.RO

Putin a primit cea mai proastă veste din ultimii trei ani și a recurs la o minciună jenanta

LIBERTATEA.RO

Răsturnare de situație în cazul Israelului!

Președinta CCR, mesaj direct pentru avocați: 'Cetățeanul contemporan nu mai poate naviga singur în...

STIRIPESURSE.RO

O acrobată a căzut de la 5 metri înălțime și a murit, în timpul spectacolului, la un circ din Germania. Marian...

ANTENA3.RO

Un preot italian antimafia, țintă a Camorrei. A primit un glonț înfășurat într-o batistă, în timpul slujbei

OBSERVATORNEWS.RO

Marina, o artistă de circ de doar 27 de ani, a murit în timpul unui show. Tragedia a avut loc sub privirile îngrozite...

CANCAN.RO

FOTO. Simona Halep, strălucitoare de ziua ei. Apariția cu care a tăiat respirația celor din jur

PROSPORT.RO

Cum să usuci nucile ca să nu mucegăiască. Trucuri pe care le foloseau bunicii

PLAYTECH.RO

Gigi Becali dă cu Armstrong de pământ după faultul la Bancu: "Îi dădeam 2 roșii, nu unul singur! Rotaru are...

FANATIK.RO

Oaia neagră a guvernării: „PSD, în forma actuală, nu își dorește niciun fel de reformă a statului și a...

ZIARE.COM

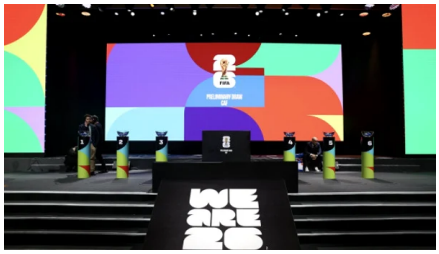

Lovitură de proporții! FIFA a decis: 0-3 la "masa verde", după ce au câștigat cu 2-0 pe teren, și pot pierde calificarea...

DIGISPORT.RO

Economistul Iancu Guda cere concedieri forțate în rândul bugetarilor

STIRIPESURSE.RO

Aproape 800 de blocuri din București rămân fără apă caldă. Ce zone sunt afectate

KANALD.RO

„Nu vei mai munci niciodată”, oferta către un jurnalist pentru acces la laptop și...

PLAYTECH.RO

Filmul complet al morții fiicei lui Igor Cuciuc! Oleg Spînu, unul dintre colegii care se aflau lângă Andreea când și-...

WOWBIZ.RO

Ilie Bolojan, totul despre accidentul grav pe care l-a suferit. A intervenit SMURD-ul: M-am făcut praf și pulbere, cu...

ROMANIATV.NET

Sprijin pentru energie, extins. 450.000 de români primesc bani pentru facturi

MEDIAFLUX.RO

Un primar din România se laudă că salvează stadionul ruină, vânat de mafia imobiliară: "Mai facem un pas pentru u...

GSP.RO

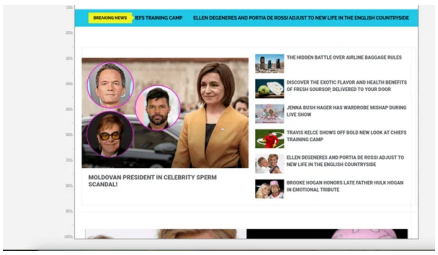

Operațiunea Storm-1516: fabuloasa acțiune rusească în alegerile din Moldova. Rețeaua incredibilă în care au...

ACTUALITATE.NET

S-a descoperit cheia unei vieți mai lungi: o mutație genetică rară

ACTUALITATE.NET

Profețiile lui Arsenie Boca pentru români. Ce s-a adeverit din ce a spus „Sfântul Ardealului” despre țara noastră

CLICK.RO

Oana Lis a chemat, din nou, ambulanța pentru Viorel! „Sunt și momente grele!” Cu cât i-a scăzut pensia fostul...

CLICK.RO

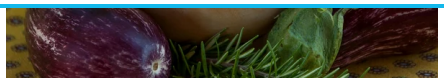

Mâncare de vinete grecească. Așa faci 6 rețete geniale ca un chef din Atena

CLICK.RO

O apropiată a Prințesei Kate aruncă bomba: ”Am stat lângă ea ani buni, multe se schimbă când iese din lumina...

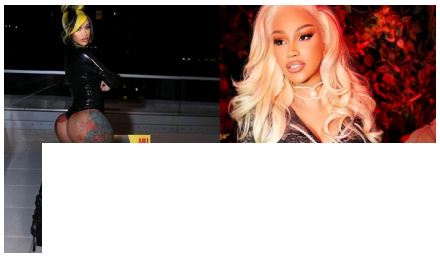

Cu sau fără posterior bombat? Cardi B, căzută la pat după ce și-a redus chirugical formele

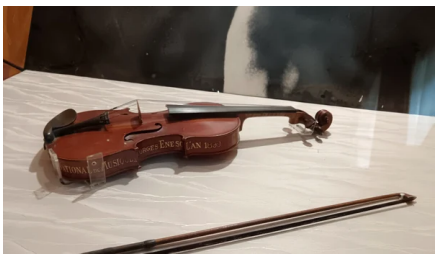

Vioara Bernardel a lui George Enescu

MAGAZIN 20:17

Fructul minune care te ajută să ai un creier sănătos și o memorie de fier. Este supranumit...

Consumul zilnic al unei cantități mici de afine poate avea efecte semnificative asupra memoriei și funcției cognitive, potrivit mai...

VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ 20:15

Detaliile cumplite descrise de o mamă care și-a pierdut fetița la spitalul din Iași: „Am ajuns...

Mama unei fetițe de trei luni care a murit la Spitalul Sfânta Maria din Iași a povestit că a ajuns pentru o simplă deshidratare și a...

EVENIMENTE 19:49

VIDEO Momentul hilar în care mai mulți agenți au încercat, fără succes, să prindă ...

Duminică, președintele Donald Trump a anunțat că va trimite trupe în Portland, Oregon.

SUA 19:42

Ministerul Finanțelor a publicat în transparență luni, 29 septembrie, proiectul de OUG privind rectificarea bugetului de stat pentru...

ECONOMIE 19:29

VIDEO **Concluzia unui cuplu de români după patru ani în Tenerife: „A fost greu, dar...**

După patru ani petrecuți în Tenerife, un cuplu de români trage linie și spune fără ezitare: „A fost greu, dar merită". Cristina și Cipi au...

SOCIETATE 19:23

Oameni Fericiți Medici Buni

MedLife

Dr. Ana Maria Bîțică, ...

Click!

Fructul de toamnă care ne îngrașă mai rău decât carnea sau zahărul! Mihaela Bilic: „Dacă nu vreți să vă...

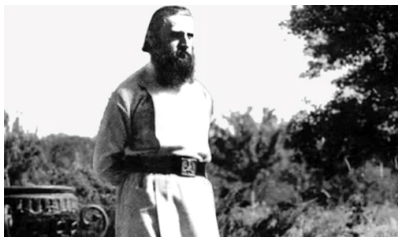

Profețiile lui Arsenie Boca pentru români. Ce s-a adeverit din ce a spus „Sfântul Ardealului” despre...

OK! Magazine

Click! Pentru femei

O apariție a Prințesei Kate aruncă bomba: "Am stat lângă ea ani buni, multe se [illegible] iese din...

Cu sau fără posterior bombat? Cardi B, căzută la pat după ce și-a redus chirugical formele

Click! Sănătate

Horoscopul lunii octombrie 2025: dragoste, bani și sănătate

© Toate drepturile rezervate Adevarul Holding 2025

REPERIO